

A E N D E
Edele Mogende Heeren,
RIDDERSCHAP
E N
STEDEN-GESANTEN,

Vertoonende
De Staeten des Vorstendoms GELDER
en Graeffschaps ZUTPHEN.

DAer soo menighen tijd en soo seer na verlangd is, gae ick ten laetsten eenmael in 't licht brenghen, ende met alle nederigheyd voor U. Ed. Mog. voeten nederleggen, het werk van de GELDERSSE GESCHIEDENISSEN. Defen traeghen en verdrietighen arrebeyd had ick wel kunnen afwesen, indien ick meer had beherticht mijn eyghen oorbaer en gemak, als de eer en dienst van mijn waerde Vaderland, de noodwendigheyd van de zaek, ende de daghelijxe klachten van eene menighe van insaeten, die dus lang als vreemdelingen en uytlanders zijn in haer land, ende van hunne voor-ouders doorgaens zoo luttel weten, als of die noyt en hadden geleest ofte op 's werelds tooneel verscheenen; ja 't bedrijf, de gestaltenis en oorloghen van de naest-buyrighe volken en gewesten, die van Iaer-schrijvers ten deel zijn kriegende, beter kennen, als haer vader-stad en medeburghers. Hoewel zommighe der zelve van ouds in groote, in oudheyd, in waerdy, ofte in veelheyd van luydbaere daeden en heerlijke voorvallen, by ons Gelderland niet en zijn te gelijken. Gelijk men my lichtelijken zal gewonnen geeven, als men maer

TOE-EYGENINGHE.

eenighe ledighe uyren in dese boeken wil besteeden. Waer in schier op yder blad staet te verneemen, wat donkere wolken en droeve storm-buyen van tijd tot tijd over dese Landschap hebben gegaen; hoe sy, zoo door in- als uyt-wendighe onrusten en woeleryen, meermaels is omgewroet, geschat en geschooren; getuymeld en wederom opgestaen, ende, als een kaets-bal, van den eenen Heerschap tot den anderen overgewandeld; hoe sy nu en dan, na eene kort-wijlighe en twijffelachtighe stille-faet, als door een haestighen springh-vloed in een nieuwen oorlogh is gewenteld. Hoe sy steeds heeft geworstelt met haere nabuyren, ende t'anderen tijden, door kraght van wapenen ofte behendigheyd haerer Vorsten, voor een wyl tijds haere vlerken uytgestreckt over beyde Vrieslanden, Groningen, Drent, en beyde Stichten van Utrecht, ende te gelijk de overighe Borgoensse Nederlanden door sterke invallen schier alle vreesachtigh en moede gemaekt: hebbende zoo weynigh rust gehad als een *Euripus*, ofte een geslingerd schip van de winterse baeren en allerley winden bevochten; Hoe sy niet te min, onder alle die quaelen en ellenden, niet en heeft besweeken noch gewanhoopt; doende en denkende 't geen men leest van den ouden Stuyrman, die niet min dapper als Godvruchtigh, midden in 't gevaer en onweder, den Zee-god *Neptunus* aldus toe sprack: *Heer, ghy kont my berghen, ofte, zoo 't u belieft, verdrenken: maer, het gae hoe 't wil, ick zal effenwel, niet weetende wat my bescheerd is, mijn wyterste best doen, een oogh in 't zeyl ende het roer met beyde handen vast houden.* Soo dat my, in 't verhael van dese en diergelijke deernissen, t'elkens een koude koorts en rijbeling door de leden is geschooten, die mijne handen en gedachten somwijlen stille staen, ende mijn pen niet zoo zeer van inkt als van bloed hebben doen druypen. Zijnde een wonder, dat, na zoo harde stooten en algemeyne schuddinghen, de landen

TOE-EYGENINGHE.

den of staende blijven, ofte het hoofd weder hebben kunnen op-beuren; waer van, naest Gods zegen en versterkingh, de eenighe oorzaak zijn de oude eendragt en bekende vroomigheyd der inwoonderen, die, wat aen hunne maght te kort quam, met haer hert en handen hebben vervult; ende noyt, dan ongaern en voor een kleynen tijd, vreemde dwinge-landen willen gedooghen.

Ontfanght daerom, hoogh-gebiedende en wijd-vernaemde Heeren, die als zoo veele sterren blinkt aen 't gespan van den Gelderssen hemel, met een gunstigh oogh dit werk; 't welk voor desen noyt zoo breed, noch ook in een Nederlands gewaed is ten toon gekomen, ende U Ed. Mog. al eyghen en toegedacht geweest, zelfs ook eer het was vol-draeghen of gebooren. Besiende, in den omloop van meer dan anderhalf duysend jaeren, den rey en 't vervolgh van uwe edele Vorsten, den oorsprong en aenwas uwer Steden, de achtbaere oudheyd van uwe geslachten, die (God lof) noch voor een groot gedeelt in wesen zijn, ende de klinkende verdiensten en ongemeyne daeden van uwe voor-vaders; die nu, door weldaed van den druck, voor de sterfelijckheyd niet meer en hebben te vreesen, zoo 'er maer leeven in de letter en 't schrift is.

Vaert wel, Doorluchtige Heeren, en beschuttet mede, door u ontzagh, van de nijdighe tanden desen arrebeyd, zoo wel als den arrebeyder zelve, die niet liever en wenst, dan sijn Vaderland op alle wijzen groot te maeken, ende de eer te hebben van te moghen zijn en blijven, die rechte Vaders bent van 't Vader-land,

Uwer Ed. Mog.

Deemoedighste dienaar en onderdaen

AREND VAN SLICHTENHORST.